

Izhaja:

10. in 25. dan vsakega mesca.

Dopisi naj se izvolijo frankirati.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.,
po pošti prejeman
1 gld. 24 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Vsakemu svoje! Izdajatelju „Mira“.

Leto VII.

V Celovcu 25. maja 1888.

Št. 10.

Gautschevo zagotovilo.

V 10. zborni dobi (sesiji), v 223. seji, dne 1. maja 1888 je govoril gosp. naučni minister pl. Gautsch v državnem zboru te besede:

„Zastran ljudskih šol le toliko omenjam, da sem načelno za to, naj se otroci podučujejo v maternem jeziku, kjer stariši niso drugih misli. In zagotovim, kakor daleč moja oblast seže, da za to skrbim in bom skrbel, če pridejo pritožbe do mene, da se postave v tem smislu spolnujejo. Zastran srednjih šol pa moram priznati, da so se naprave, kakoršne so zdaj v Ljubljani, kot dobre izkazale. Zato sem stopil z deželnimi šolskimi oblastnjami v dogovore in jih prašal, ali in v koliki meri bi se dalo po razmerah dotičnih dežel tem željam ustreči, in jaz upam, da se jim bo ustreglo vsaj deloma.“

Zastran malih šol so ministrove besede čisto jasne. Ako so stariši za slovensko šolo, jo dobijo. Postavni zastopniki starišev so pa srenjski odbori in krajni šolski soveti. Kjerkoli so tedaj občinski odbori in krajni šolski soveti v naših rokah, naj se nemudoma potegnejo za svojo pravico, in zmagali bojo; kajti minister kot poštenjak ne more preklicati ali prezirati svoje obljube, ki jo je očitno dal v javni seji državnega zbora in jo ob drugi priložnosti še bolj slovesno ponavljal.

Resnica o koroških Slovencih.

Slovenska poslanca Klun in dr. Gregorec sta v državnem zboru govorila za koroške Slovence in razkrila vse krivice, ki jih moramo trpeti na šolskem polju. Koroški poslanec Ghon pa se je zakadil v gosp. Kluna in mu očital, da ni govoril resnice. Gosp. Klun pa ga je zavrnil z uradnimi pismi, da je Ghonu kar sape zmenjkalo. Tukajšni list „Freie Stimmen“, ki ima namen č. duhovščino obirati in slovenske pravice pobijati, je pa ves vesel Ghonovega govora in razglasil ga je pod napisom „resnica o koroških Slovencih“. Če je pa to resnica, kar je Ghon govoril, potem mora najprej dokazati, da so Klunova uradna pisma ponarejena. Te ga pa do zdaj ni storil in tudi ne more. Prežvekoval je le to, kar se vsaki teden bere v naših liberalnih listih, ki so z resnico zmirom v prepiru, dokazal pa ni ničesar. Da tudi naši bralci spoznajo, kako plitev je bil Ghonov odgovor, hočemo ga nekoliko prerešetati.

Najprej je rekel, da so bili Koroški poslanci vedno zmerni in da se potegujejo za ravnopravnost. To je prva neresnica. Za ravnopravnost nikoli niso bili, vedno so pobijali pravice slovenskega jezika, tako v cerkvi in v šoli, kakor v uradnijah. Vsak se še spominja, kak hrup so zagnali v deželnem zboru, ko je pravosodni minister dovolil, da se sme v gruntne bukve upisovati tudi slovenski. Kako tiščijo slovenščino iz šol, to je vsem znano, in odveč bi bilo, o tem še kaj več spregovoriti. Potem se je sklical na deželni šolski svet in na deželni zbor, češ, da izjave teh dveh oblastnij so nezmotljive, resnične in pravične. Mi Slovenci že vemo, kaj nam je o tem misliti. Poslanec Klun je ravno po pismih deželnega šolskega sveta dokazal, kaka krivica se koroškim Slovincem v šolah godi. V deželnem zboru pa imajo samo enega poslanca, ki možko zastopa narodne pravice svojih slovenskih volilcev. Sklical se je nadalje na g. deželnega predsednika, ki je našemu poslancu g. Muriju odgovarjal, da imamo na Koroškem slovenske šole, ker se v prvih dveh letih slovenski podučuje. G. deželni predsednik pa tudi ni nezmotljiv, in pozabil je, da so na Koroškem šole različne. Naj gre sam v Žrelec, ali v Vetrinjski Klošter ali kamorkoli v Celovško okolico, in prepričal se bo, koliko časa je tam slovenščina podučni jezik. Videl bo, da se z nemščino začne že v prvem letu, in da slovenski otroci ne znajo slovenski brati; še to, kar so se naučili v prvem letu, pozabijo v viših razredih, kjer je vse nemško. Ako se pa otroci v tej ali onej šoli morebiti v prvih dveh letih res deloma slovenski podučujejo, naj zna g. dež. predsednik, da mi s tem nismo še zadovoljni. To pa tudi g. predsednik ve, da so na dvorazrednih šolah v zgornjem razredu povsod trdo nemški učitelji. To pač jasno pričuje, da je zgornji razred čisto nemšk, in to se vendar ne more imenovati „slovenska“ šola?! Kaj mislite, g. Ghon? Sklicuje se g. Ghon tudi na neki izrek g. Murija, da je šola pri Jezeru še precej dobro uravnana. Res je, da se tam še največ slovenski uči, pa to je edina taka šola na Koroškem; ena lastovka pa ne naredi poletja, ta pregovor vam bo tudi znan, gosp. Ghon. Gosp. Muri pa nikoli ni rekel, da so vse šole dobre, če je Jezerska še precej v redu. Ali se to ne pravi „muhe loviti“, če se sklicujejo na ta Murijev izrek o Jezerski šoli?! Potem se je g. Ghon sklical na „slovenskega“ poslanca dr. Abujo, češ, da ta je s koroškimi razmerami popolnoma zadovoljen. Zakaj bi g. dr. Abuja ne bil zadovoljen? Advokatura mu dobro gre, in Celovski gospodje ga imajo radi, ker je zatajil slovenski program in postal odpadnik.

S tem pa je zgubil tudi pravico, govoriti v imenu Slovencev, saj volili ga niso Slovenci, ampak nemški liberalci in luteranci. Potem se je g. Ghon sklical na liberalne in nemškutarske občine, ki so prosile, naj ostane pri šolah vse pri starem. Da se pa resnica prav spozna, treba je čuti dva zvana. Ghonova stranka ima že svoje prijatelje, pa veliko več se jih je podpisalo za versko in slovensko šolo. Zakaj se pa na te ne sklicuje? Povejte toraj celo resnico, g. Ghon, ne pa samo nje slabjšo polovico! Sklicuje se tudi na „bauernbund“, češ, kar ta reče, to je resnica. Mi pa zdaj že vemo, da je „bauernbund“ le podružnica nemško-liberalne stranke in da njej pota gladi. On nema pravice, govoriti v imenu vseh kmetov, ampak le v imenu tistih, ki so se mu zapisali. Potem pravi g. Ghon, da mi le za to tiščimo na slovensčino, da bi ljudje nič nemški ne znali, in potem bi bila vlada prisiljena, v slovenske in mešane kraje pošiljati samo slovenske uradnike. Mi pa prašamo: Ali bi bila to kaka nesreča? Ali smo mi samo za hlapce rojeni in ali morajo vse boljše službe Nemci dobiti? Tudi mi imamo študirane ljudi, ki so za uradnike še bolj pripravní, ker znajo dva jezika; zato bi ne bila nobena nesreča, ampak sreča, ako bi naši ljudje bolj pogosto dobivali cesarske službe, ti bi se vsaj z ljudmi pogovoriti zamogli. Tudi kvasi g. Ghon, da hočemo mi ljudstvo neumno imeti, ker se poganjamo za šestletno šolo, češ, da potem otroci ne bojo nič znali. Na to pa prašamo: Kaj se pa slovenski otroci naučijo v sedanjí osemletni in nemški šoli? Če bo šola slovenska, bojo se v šestih letih več naučili, kot zdaj v osmih; in ko bi bil g. Ghon res tako vnet za omiko ljudstva, kakor je za nemškutarenje, potem bi se moral on sam poganjati za slovenske šole. Mi smo tisti, ki hočemo ljudstvo omikati, ker se poganjamo za poduk v maternem jeziku, njegova stranka pa je tista, ki hoče Slovence potrapati in neumne imeti, ker jim sili nemške šole, v katerih se nič ne naučijo! Potem se je začel g. Ghon nad Kranjci hudovati, češ, da le ti nosijo nemir v deželo, prej pa je bil lep mir. To čvekanje o miru mora človeku res že presedati. Dokler smo imeli absolutno vlado, moral je vsak „miren“ biti, če ne, je bil zaprt. Ljudstvo ni imelo nič besede, in kar so oblastnije rekle, to so morali ubogati Slovenci in Nemci. Ko smo pa dobili ustavo, da smemo poslance voliti, ki nam delajo ali bi imeli delati postave po naši volji, takrat se je po vseh deželah prepír začel, ker so Nemci hoteli vse pravice le za sebe obdržati, Slovane pa prikrajšati, posebno pri šolah in pri oddaji služb. Tako je bilo tudi na Koroškem. Slovenci so bili v kot potisnjeni in zaničevani, pustili so nemško-liberalni stranki vse veljati, in to se pri Nemcih vedno imenuje „Koroški narodni mir“. Zdaj so se pa Slovenci zavedli, nočejo zmirom v kotu stati, ampak se hočejo k Nemcem za mizo vsesti. To pa se imenuje „hujskanje“, „nemir“, „šuntarija“ itd.

Zadnjič smo prinesli Klunov govor, danes pa smo razparali Ghonove besede. Zdaj pa naj naši č. bralci sami razsodijo, na kateri strani je resnica.

Slednjič pa izrekamo g. Ghonu svoje milovanje, da se je v tako hvaljenih Koroških šolah tako malo omike naučil! Slovenskim poslancem je

očital, da se lažejo, dokazal pa tega ni, zato pade psovka na njega nazaj. Gosp. Klunu pa je celo rekel, naj pride enkrat v zbor „bauernbunda“, tam mu bojo „bauernbundarji“ drugače posvetili. Kaj je hotel s tem reči? Najbrž to, da bi ga pretepli ali pa ven vrgli. Kakšna olika je to, bahati se s takimi surovimi grožnjami? Mi pa mislimo, da g. Ghon „bauernbundu“ krivico dela. Do zdaj se niso še nikoli preteпали in bi se menda tudi ne, ko bi prišel g. Klun med nje. Žalibog, da je v naših dneh mestna gospôda bolj surova, kakor kmetje, saj kmetje se redko kedaj tako grdo zmirjajo, kakor se zdaj godi v državnem zboru, posebno pri tistih poslancih, med katerimi ima Ghon svoje prijatelje!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Kako znajo naši sodnijski uradniki slovenski.) Če se mi koroški Slovenci pritožimo, da uradniki ne znajo našega jezika, odgovarja se nam pogosto: „Za silo že znajo“. Da pa mnogi tudi „za silo“ ne znajo, dokazuje nam št. Pavelska sodnija, kjer je 2000 Slovencev, pa uradniki pri sodnji ne morejo z njimi govoriti, ampak jih morajo pošiljati v Slovenji Gradec na Štajersko, da se tam pravda dokonča, kar je „Mir“ že enkrat popisal. Kako znajo naši uradniki slovenski, to je prav natančno povedal ljubljanski list „Slov. Narod“. Iz njega posnamem te podatke: Na Koroškem je sedem čisto slovenskih sodnijskih okrajev, namreč: Pliberk, Kapla, Doberlaves, Velikovec, Borovlje, Rožak in Podložter. Pet pa mešanih, namreč: Št. Pavel, Celovec, Beljak, Št. Mohor in Trbiž. Pri deželni sodnji je deset viših sodnikov, namreč predsednik in devet svetovalcev. Pa le trije svetovalci so slovensčine popolnoma zmožni. Izmed pristavov (adjunktov) pa je le en sam zmožen slovensčine. Na vsem Koroškem je 17 auskultantov, in iz teh je samo eden zmožen slovensčine, in še ta je nastavljen v Zgornji Beli med trdimi Nemci! Eden pa za silo lomi Koroško slovensčino. Od sodnikov v mešanih okrajih ne zna nobeden slovenski. Izmed 21 adjunktov na deželi znata le dva za silo slovenski. Tudi kancelisti in zemljeknjižni zapisnikarji ne znajo našega jezika. Pogosto se tedaj zgodi, da Slovenec v svojem jeziku ne more najti pravice. Treba mu je tolmača, in ako še tolmač ni izobražen človek in kmeta ne razume dobro, lahko pride Slovenec po nedolžnem v škodo. In vendar pravijo, da je na Koroškem vse v najlepšem redu in da ljudstvo nema nobene pritožbe. Zato se ne pritožujejo, ker nič ne pomaga in ker mislijo, da so obsojeni molčati in trpeti. Ako nam pa vlada pokaže, da hoče naše pritožbe poslušati, dobila jih bo na cente!

Iz Celovca. (Špiritni davek.) Naš deželni odbor je v zadregi zavolj davka na špirit, ki ga hoče vlada upeljati. Do zdaj je namreč Koroška dežela sama nakladala davek na žganje, in ta je deželi nesel 140.000 gld. na leto. Zdaj bo pa že cesarski davek na žganje visok, da dežela ne bo mogla več doklade pobirati od njega. Teh 140.000 gld. pride toraj deželni kasi v zgubo. Deželni odbor je poslal prošnjo na Dunaj, naj se Koroški dá kaka odškodnina za špiritni davek, sicer dežela ne more

naprej gospodariti. Radovedni smo, kaj poreče vlada na to.

Iz Št. Jurja pri Velikovu. (Za slovó gosp. Š. Bauerju!) Vsi smo bili žalostni, ko so nas zapustili č. g. župnik Šimen Bauer in se preselili k sv. Križu pri Beljaku. Oni so bili zelo priljubljeni zavolj svoje prijaznosti in dobrotljivosti. Vse oči so bile solzne, ko so v cerkvi slovó jemali. Pevci so jim potem pod oknom zapeli dve pesmi in izročili šopek, kar je gospoda razveselilo. Naj se jim v novi domačiji dobro godi, mi pa se jih bomo zmirom hvaležno spominjali!

Iz Trušenj. (Kaj bo z volitvijo?) Ne vemo sicer, kdaj bo razpisana volitev deželnega poslanca; pa to vendar ni prav, da se mi Slovenci na njo nič ne pripravljamo. Čujemo, da nam hoče nemški „bauernbund“ uriniti svojega moža, se ve da liberalca in tacega, da bo pomagal slovenščini grob kopati. Mi hočemo pa katoličana in Slovenca, kateri bo možko zagovarjal pravice koroških Slovencev.

Iz gornjega Doba. (Požar.) Dne 16. aprila ob pol štirih je začelo pri nas goreti. V dveh urah je trem gospodarjem vse pogorelo, hiše, skednji itd. Živino so rešili. Čeravno imamo tri požarne brambe v soseski, namreč v Velikovu, v Ovbrah in Šmarjeti, vendar nobene ni bilo blizu. Za Ovbersko brizgalnico smo še mi nekaj zraven dali. Pa v času nesreče je „zamrznila“, zato je nekterim žal, da so kak krajcar dali za njo. Gospod baron Helldorf pa so nas sami prišli tolažit in zato smo jim hvaležni. — Srenjski predstojnik Voberske občine, gosp. baron je pogorelcem v zgornjem Dobu podaril veliko lesa za pohištva. Zato se obdarovani srčno zahvaljujejo. — Vasi Blato, Št. Martin, spodnji in zgornji Dob, Zakamen, Trušnje in Štriholec so sklenile napraviti si lastno brizgalnico, ker jim Voberska in Šmarješka nič ne koristite.

Iz sv. Višarij. Na predvečer pred Kristusovim vnebohodom sem se podal na pot na sv. Višarje, da začnem po stari navadi božji pot pri Mariji Devici. Akoravno je še silno veliko snega, v sencih še čez moža visoko, vendar pot ni tako težaven, kakor bi si znal kdo misliti, ker se v sneg ne vdera. V 2½ urah sem dospel na visoke hribe Višarske ter sem bil po navadi slovesno sprejet. Cerkev je zaradi velikega snega veliko trpela, ter je še zdaj na več krajih premočena. Nekako tužnega srca odmolim litanije lavretanske, ker še ni bilo presv. Rešnjega Telesa v tabernakelju in torej tudi še ne blagoslova. Drugo jutro, na praznik častitljivega vnebohoda Kristusovega, se je ta žalost moja v veselje spremenila, ker je prišel Sin Marije Device v naše svetišče prebivat. Obdan od več ko sto pobožnih romarjev sem daroval tukaj letos prvo slovesno sv. mešo nebeškemu Očetu.

Ker so bili popred jako prijetni in topli dnevi in je kazal na praznik Vnebohoda toplomer 11° C., se je okoli poldne nebo naenkrat pooblačilo in imeli smo na mah blisk in grom, dež, točo in sneg; toda sneg ni obležal in je primeroma dovolj toplo; danes zjutraj bilo je 1 stopinja toplote in zdaj o poldne 5 stopinj. — Tukaj na visoki gori, na meji treh narodov in jezikov, si je Marija stanovati izvolila, ker je ljuba mati vsem pobožnim vernim; naj bodo ktereakoli jezika in ktereakoli narodnosti; tudi scer preziranih Slovencev ne zametuje ter jih

toliko ljubeznjivejše sprejema, ker Slovenci tako goreče častijo Marijo Devico. Zato dragi slovenski rojaki, otroci Marijini na noge in pridite k svoji materi na sv. Višarje!

Iz Podjunske doline. (Svoji k svojim!) V zadnji št. „Mira“ ste nas Podjunčane in sploh koroške Slovence lepo opozarjali, da se imajo svoji k svojim spraviti, a čudil sem se, da dopisnik ni nič omenil, da se ravno naša občina Bistriška, ki je že davno kot dobro slovenska slovela, ne ravna po tem izvrstnem geslu, da ona doji na svojih lastnih prsah hudega nasprotnika. Že nekaj let je imela nesrečo z občinskimi tajniki; lani je ta posel prevzel g. Jurkovič, tukajšni nadučitelj, rojen Slovenec. Ne vem, ali je dopuščeno, da je učitelj občinski tajnik, a znano mi je, da napravlja nam, ki imamo pri občini opraviti, dosti sitnosti; kajti ravno ob uradnih urah je kot učitelj v šoli, in velikokrat moramo na njega čakati dve do tri ure. To se pa tudi prigodi ob takem času ali dnevu, kedar šole ni. Koliko zamudimo časa na ta način po nepotrebnem! — Veselili smo se že tudi, da dobimo v kratkem slovensko šolo, ker je lansko leto sklenil občinski odbor, da bi ga v tej stvari zastopal g. dr. Hrašovec, a zvedel sem, da g. Jurkovič dotičnih pisem odposlal ni! — Lahko umljivo, ker bi se bil drugače zameril nemškemu šulferajnu, ki mu je že nekaj judeževih grošev podaril. Občinski odborniki, mi smo vas volili, da možko zastopate pravico in slovensko stvar, ne pa da podpirate z novci, (Gemeindeumlagen), ktere mi plačujemo, človeka, ki se za vaše sklepe in naročbe še zmeni ne, ki dela po smislu nemškega šulferajna za ponemčenje naših otrok, in zaničljivo zabavlja po gostilnah na našo podružnico. V vaših rokah je, da ustavite, prej je bolje je, tako nam škodljivo ravnanje. Srenjski tajnik se ima po vsem ravnati po vaših sklepih, ne po svoji volji. Če ne stori tega, odpovejte mu službo in priskrbite si poštenega slovenskega moža. Ne pozabite, da svoji k svojim slišijo.

Iz spodnje Idrije. Imeli smo tukaj v naši fari od 1. do 10. aprila zares presrečne dni. Bil je namreč od 1. aprila tukaj v spodnji Idriji sv. misijon. V saboto dne 31. marca popoldne ob 3. uri pripeljali so se iz Ljubljane trije častiti gospodje Lazaristi in drugi dan aprila tudi še en pater, kateri so tu deset dni ostali, ter v tem času z občudovalno in požrtvovalno iskrenostjo in vztrajnostjo sv. misijon opravljali. V naši fari je že od starih časov romarska cerkev Matere Božje na sivni skali. Že Valvazor je tukaj prejete milosti v svojih bukvah popisoval. Tukajšno ljudstvo je že od nekdanj pobožno in za Božjo čast vneto, vendar je ravno tu sv. misijon svojo čudovito dobroto skazal. Kako prijetno doneče vabili so nas zvonovi vsako jutro in po večkrat čez dan in zvečer v teh kratkih dnevih — v naš prekrasni Božji hram, poslušat gospode misijonarje; kako rado in v kakej množini hitelo je naše ljudstvo to vabljenje spolnovat; koliko veliko vernih kristjanov očistilo je svojo vest vseh peg z natančno in skesano spovedjo, da, več nego 5000 sprejelo jih je zakrament sv. obhajila; vsaki dan pri skupnem obhajilu so jim delili bukvice, „Reši dušo“, spomin na sveti misijon. Častiti gospodje Lazaristi, domači prečast. gospodje duhovni in iz okolice spovedovali so vsak dan od

zjutraj do večera do 8. ure, ob 8. uri je zvonilo za skupno molitev sv. misijona. Za vse to se imamo zahvaliti za naš dušni in telesni blagor vnetemu prečastitemu gospodu župniku Mihi Horvatu. Ljubi Bog mu daj še mnogo mnogo let, pa bolj zdravega med nami preživeti!

Od Galicije pri Celju. (Petindvajsetletnica.) Dne 1. maja minilo je 25 let, odkar so velečast. g. Jožef Mato h bili za župnika fare sv. Jakoba v Galiciji vmeščeni. Hvaležni farani so na predvečer 1. maja po raznih vrhah zažgali krese ter mogočnim strelom vabili sosede na ta redki praznik. Ne le šolska mladina, kterež 72letni častitljivi starček sami krščanski nauk v šoli razlagajo, tudi večidel faranov ter mnogo sosedov zbralo se je k tej svečanosti, tako, da je bila prostorna cerkev napolnjena. Preč. g. F. Jeraj, oskrbnik Celjske dekanije ter še trije drugi č. gg. župniki spremljali so velečast. g. župnika Mato ha v praznično opravljeno cerkev. Tam se je zbrani množici razložil pomen te svečanosti: 1. slovesno ponoviti vez ljubezni med farani in njih dušnim pastirjem, 2. z njimi se zahvaliti za vse v teh 25 letih prejete dobrote ter 3. z njimi prositi, da jim Bog da včakati (l. 1891.) zlato sv. mešo ter jim dodeli vseh za čas in večnost potrebnih milosti. Semi-jubilant ali „srebrni g. župnik“ peli so levitirano sv. mešo, ob koncu pa zahvalno pesem. — Pri obedu razveselili so slavljence preč. g. dekanijski oskrbnik z izborno napitnico. Ohrani Bog tega gorečega g. župnika še mnogo let ter jim kmalo pošlji čvrstega g. pomočnika, kterež pri toliki starosti le težko pogrešajo.

Kaj dela politika.

Čeravno je zdaj od vojske vse tiho, vendar stoji sedanji mir le na slabih nogah. Rusija se vedno huje oborožuje. — Na Balkanu se je bati, da bukne vstaja na Bolgarskem ali Srbskem; tudi Macedoniji ni dosti zaupati. V Rumuniji pa tudi ni vse v redu. — Naš vojni minister bo menda v delegacijah zahteval več milijonov za vojaške potrebe, in to ravno ni dobro znamenje. Ker pa denarja že ni kje vzeti, zato vlada tako tišči na špiritni davek, ki jej bo morda prinesel vsako leto 30 do 40 milijonov. — Na Francoskem pa se vse tare okoli generala Boulangerja, kterež hočejo eni postaviti za predsednika ali pa celo za cesarja; drugi pa mu hudo nasprotujejo. Revno ljudstvo je že sito republike in bi rajši imelo močnega cesarja, pri katerem bi tudi siromak kaj pravice našel; v republiki pa imajo le bogatini vso prostost, toliko oblasti pa nobeden nema, da bi se smel potegniti za ljudstvo. Če pa res Boulanger pride do krmila, potem vojska z Nemčijo ni daleč. Ako Francozi zmagajo, lahko postane Boulanger še cesar.

V državnem zboru je veliko nepotrebnega prepira. Nekteri nemški poslanci se prav nespodobno obnašajo. — Liechtensteinov šolski predlog pride še le jeseni na vrsto. Govori se tudi, da bo vlada sama izdelala novo šolsko postavo. Nekoliko bojo liberalcem na vsak način pristigli perutnice. — Raznaša se tudi novica, da hoče minister Gautsh odstopiti. Prehitro se take vesti ne smejo verovati.

Gospodarske stvari.

Vkišenje krompirja.

Krompir se ne drži dolgo v poletje ali vsaj ni več okusen za hrano ljudi, toda tudi za živino ga včasih preostaja toliko, da ga pride veliko v kvar. Kdor torej ima več krompirja, stori dobro, če ga spravi še o pravem času v denar, če tudi za manjši denar, ali tako pod nič pa ga vendar-le ni treba dati. Na nekterih krajih ga namreč vkišajo ter se ga ohrani tako veliko za svinje tje do novega in še dalje. Kako se godi to vkiševanje? Napravi se jama v zemljo in se po straneh in na tleh dobro vdela ali še bolje vzida, da ne pride voda skozi. Na to pa se spere krompir, bodi že tudi gujil ali drugače skvarjen, v tem to ne stori nič, potem pa se stolče in sedaj se vtolče še le prav na trdo v jamo. Kedar je jama polna, nameče se prsti na njo, najmanj za en meter na debelo. Tak krompir se drži dolgo, tem dalje, čem trje se je vtolkel v jamo, ter je še čez leto dni za rabo. „Sl. G.“

Za poduk in kratek čas.

Andrej Einspielerjeve zdravice.

(Dalje.)

Zdravica slovenskim kmetom!

Nemški pisatelj Herder pripoveduje od starih Slovanov veliko lepega in slavnega. Posebno nam pravi, da so radi bili dobre volje, v miru živeli in polja obdelovali. Polje obdeluje še večji del naših Slovanov in ravno med njimi se je še najbolj ohranil slovanski duh in slovanski jezik. Poglejte našo gospodo, kako nasprotuje slovanskemu duhu in slovanskemu jeziku — naša gospoda se je skoraj vsa potujčila. Le kmetje so ostali naši in bojo tudi ostali naši. Zatorej Bog živi slovenske kmete!

Zdravica slovenskim materam!

Ni dolgo, kar je bil pri meni dr. Toman in njegova gospa. Podal sem jima svojo fotografijo. Gospa me prosi, naj jej na hrbtu fotografije nekaj zapišem v večni spomin. In veste, kaj sem jej napisal: „Preljuba gospa, odrejš nam Slovencem slovenske sinove in hčere.“ To se mi za našo reč najbolj imenitno zdi. Mati največ premore pri otroku. Mati otroka ziblje in doji, mati ga uči govoriti in moliti, mati ga uči peti, mati vlija otroku v srce duha in misel, oče gre po svojem delu, gre po svetu in išče kruh in živež za svojo ljubo družino. Zatorej glejmo, da dobimo take matere, ki bojo prave Slovenke, da bojo nam odrejale slovenske sinove in hčere. Bog nam daj in ohrani take matere, Bog živi Slovenke!

Zdravica slovenskemu vojščaku!

Slovani že od nekdaj slovijo kot hrabri junaki. Res da so rajši polja obdelovali in v miru živeli. Kjer pa je bila sila in potreba, tam so bili srčni in junaški. Celó od Slovenk beremo, da so za možkimi na boj šle, za vojsko stale ali sedele in vojščakom srčnost delale. Stari Rimljani so slovanske vojščake najbolj štimali. Slavní Samo je s svojimi Slovenci premagal vse nasprotnike in napravil obširno kraljestvo. Tudi naše dni slovijo

slovanski regimenti; oče Radecky je Slovence visoko čislal in cesar sam jih je pohvalil: „Dobro Slovenci!“ Imamo med seboj gospoda, ki je vojščak, slovanske krvi. Ljub nam je, ker brani cesarja in domovino, ljub nam je, ker se tudi ne sramuje slovenskega jezika. Bog torej živi gosp. I.
(Dalje sledi.)

Romanje koroškega Slovenca v Rim I. 1888.

I. Popotovanje v Rim.

Na velikonočno sredo že pozno v noč je bilo živo gibanje na Beljaškem kolodvoru. Prihajali so namreč romarji, ki so bili v Rim namenjeni. Kaj lepo je bilo gledati koroške romarje, katerim se tudi nekoliko Kranjcev in korenjaških Zolcparherjev pridruži, da skupno romajo v Rim. Prsi imajo okinčane s pozlačenimi svetinjami in roke opletene z barvami koroške vojvodine.

Prišli so ta večer na kolodvor gledat odhajajoče romarje še celo možiceljni, ki imajo za cerkveno prebujenje le posmeh in drugačno mero za svoje koroške brate — zatirane Slovence. Omenim le prebivalcem podjunske doline zadosti znanega Čebulovega gospoda Johanna, dr. Knafna, vrednika slaboglasnega Beljaškega lističa g. Forestija itd. Česa so ti gospodje tako dolgo v noč čakali, mi ni znano.

Okoli enajste ponočne ure pripeljejo se s prvim vlakom Dunajčani in spodnji Avstrijanci, ktere smo navdušeno pozdravljali tako, da so se našim nasprotnikom hlače tresle. Dunajčani so nam pa ravno tako navdušeno odzdravljali.

Kmalu pridrdra drugi vlak z gornjimi Avstrijanci in Solnogračani, ki tudi nas dvajset slovenskih in osem in dvajset nemških Korošcev pobaše in v hitrem teku proti Trbižu odpelje. V Trbižu in deloma v Pontebi se nam tudi Kranjci pridružijo, katerih je bilo nekoliko več od nas. Peljemo se zdaj skupno memo s snegom pokrite Višarske gore in vlak se ustavi še le v Pontebi, prvejlaške postaji.

Tukaj še le smo spoznali, da nas je preveč. Preiskovanje naših popotnih torb vleklo se je nablizo dve uri. Lahoni, katerih nobeden ni niti nemški, niti slovenski znal, barali so nas le po „tabacco, tabacco“; za svinjsko meso pa in za klobase, katerih reči oboje sem imel seboj, se še zmrдали niso. Slišal sem, da le od enega samega romarja so zahtevali nekoliko malega kot carine za precej obilno svinjine, on jim jo pa vso rajše prepusti, kakor da bi plačal; češ, naj se gladni Lah vsaj enkrat koroškega mesa dobro nažre! Pri kolekovanju naših vozniških nakaznic bili so železniški uradniki z nami prav uljudni. Od voza do voza so šli, da nam polajšajo, kakor so rekali, svoj „timbrare“. Tako blizo nemške zemlje, kakor je Ponteba, smo skusili, kako res daleč se pride z hvalisano nemščino. Iz nemškega Pontafelna čez most v laško Pontebo! — Pa vsaj tudi naše tičke preletijo ozke laške jarke, ki se pri Pontebi začnejo, brez znanja laščine, kdo bi nam poštenim Slovincem pot na Laško zaviral, ki ne znamo niti laški, niti nemški? Korajža velja! Le hitro naprej, — le naprej skozi temne predore do lepih in rodovitnih furlanskih poljan!

Začenja se svitati, ko nekoliko postojimo pri staroslavnem Videmskem mestu, že starim Rimljanom znanem „Forum Julii“.

Že je četrta jutro, zato hitro dalej, da prej ko prej pridemo v zaželjeno Padovo! Vozimo se zdaj po rajsko lepej ravnini, ktera je prav dobro obdelana, z brajdami ovenčana in posebno z murbami obsejana; peljemo se čez prodaste in široke struge rek Taliamenta in Piave memo Mestre v Padovo, kamor dospemo 5. aprila okoli devete dopoldanske ure.

(Dalje sledi.)

Smešničar.

Nek angležki bogataš, ki je pa malo obrajtal sedanjo odgojo gospodskih žensk, je svojemu sinu večkrat rekel: „Če se boš ženil, ne jemlji take gospodične, ki se samo lišpa, nič ne dela, pa še čez metlo pade, če jo pred njo položiš.“ Sin si je ta nauk k sreči vzel, in ko je bilo enkrat veliko gospode povabljen v grad, jim je pred odhodom metlo položil v lopi počez. Vse gospodične so čez metlo stopile, nektere so se celo nad njo spodteknile. Samo ena se je toliko ponižala, da se je do metle pripognila, jo vzdignila in jo v kot postavila. To je res za ženo vzel in dobil je prav pridno gospodinjo.

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Nemškimi liberalcem se je močno prikupil srenjski odbor v Št. Štefanu na Zili, ki se je izrekel zoper slovenske poslance Klun a in Gregorca in trdi, da so sedanje šole čisto dobre. Ta pesem se pa že zmirom bolj redko čuje, ker je s sedanjo šolo malokdo zadovoljen. Če se hiša na treh voglih podira, potem se tudi tisti vogel ne bo rešil, ki je v Št. Štebnu na Zili. Naša vrla „Celovčanka“ je to muho hitro vjela in jo z veseljem kaže svojim bralcem, da bi ja gotovo verjeli, da omenjena poslanca nista govorila resnice. A to jej vendar malo pomaga, ker je poslanec Klun z uradnimi pismi dokazal, da so pritožbe koroških Slovinccev popolnoma opravičene. — Nekteri se poganjajo za to, da bi se v Celovcu naredila rokodelska šola. — Nekteri posestniki na Belaški cesti v Celovcu želijo, naj bi se napravil nov, večji most preko kanala v Lerchenfeld. — Celovski trgovci s tržaškim blagom so sklenili, da bojo svoje prodajalnice vsak dan ob sedmih zjutraj odpirali in ob sedmih zvečer zapirali. — V Hebi na Češkem se je v ječi obesil krojač Strauss iz Celovca. Tožen je bil roparskega umora in si je kar sam tisto kaznen dal, ktero je zaslužil. — Poldrugi meter dolgo ščuko so vjeli v Milstatskem jezeru. — Požarni straži v Št. Petru pri Celovcu so svitli cesar podarili 80 gld. — Obesil se je neki pek pri Ilovici blizo Kotmare vesi. Doma je iz Celja. — Koroški polk št. 7. je dobil ime „maršal Khevenhüller“, in sicer za vselej. Ta general je služil še pod cesarico Marijo Terezijo. — V Selčah pri Podkloštru je neki Lenčnik zaklal hlapca Tavčarja, menda iz ljubosumnosti. Prej so plesali. — Gorelo je nedavno v Svetni vesi. Požarna straža pa je ogenj srečno zadušila.

Na Kranjskem. Vse požarne straže Kranjske stopijo v zvezo. Zdaj bo ljubljanska morda vendar opustila nemško komando. — Pogorelcem v Vinici je banka „Slavija“ izplačala nad 24.000 gld. zavarovalnine. Kranjska obrtna družba hoče zvišati svoj kapital za pol milijona in zidati nove fužine na gorenji Savi. — Železnico mislijo zidati iz Kranja v Tržič. — Na tla se zgrudil in na cesti umrl je v Ljubljani 77letni Zabukovec iz Grosuplja. — Z voza padel in nogo si je zlomil gosp. Dolenc, župnik Izanski. — **Slovenska književnost.** Priporočujemo slovenskemu občinstvu sledeče na novo izišle knjige: „Zbirka domačih zdravil“, kakor jih rabi slovenski narod. S poljudnim opisom človeškega telesa. Izdal in založil Dragotin Hribar. Odobril br. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov v Št. Vidu na Koroškem. Priporočujemo to knjigo posebno prostemu ljudstvu na deželi, ker se lahko pouči o zdravilni moči raznih cvetlic, grmov in korenin, ter tako v navadnih boleznih pripravi dobro zdravilo. Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani po 40 kr., s pošto 45 kr. — „Zgodovina Šmarješke fare“ na Dolenjskem, spisal J. Volčič, župnik. V Novem Mestu 1887. Dobiva se pri J. Krajeu v Novem mestu in pri ljubljanskih knjigotržcih. — „Postojna“ in sloveča postojnska jama na Kranjskem. S črtežem vseh razdelkov jame. V Postojni, 1888. Tisk in založba Šeberjeve tiskarne. 51 str. Cena 25 kr. — „Narodne biblioteke“, katero izdaje I. Krajec v Novem Mestu, prišli so trije snopiči v enem zvezku na svetlo, namreč 27., 28. in 29. snopič. Vsebina vseh treh je: „Grška mitologija“, po nemški mitologiji Grkov in Latincev H. Viljema Stolla poslovenil Lavoslav Koprivšek, c. kr. gimn. profesor. — V zalogi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani je izišel 7. zvezek „Jurčičevih zbranih spisov“, ki obsega roman „Lepa Vida“ in „Ivan Erazem Tatenbah“. — Posebno opozarjamo čast. bralce na naznanilo prelepih molitvenih bukvic v današnjem listu, ktere se prodajajo v „katoliški bukvarni“ v Ljubljani.

Na Štajerskem. Na Ponikvi sta šla oče in sin na lov. Puška se sinu po nesreči sproži in ustrelji očeta! — Bolezen pri svinjah se je pokazala v Ormožkem okraju. — V Ločah se ponuja nemški šulferajn. Slovenci, zaprite mu duri pred nosom! — Več občin na Štajerskem uraduje že vse po slovenski. Iz začetka so imeli veliko sitnosti, pa zdaj že gre. Korošci, posnemajte jih! Saj pri okrajnih glavarstvih morajo biti uradniki, ki znajo tudi slovenski. — Cesarjeve vlade 40letnico so prav lepo obhajali pri sv. Bolfanku na Kogu. — Več okrajnih zastopov je prosilo, naj bi se v Gradcu ustanovila kirurški šola, da bi se izšolali vsaj „padarji“, ker zdravnikov na deželo ni dobiti. — Obesili so v Celji tistega Valentina, ki je na Dravskem polju ubil in oropal starčka Ceheja. — V Podovi je pogorelo 13 poslopij. Škode je 20.000 gld. Pravijo, da je zažgala hudobna roka. Reva je velika, nekteri so rešili komaj življenje; zavolj vetra se je namreč ogenj hitro širil. — Pri Lipnici so prijeli tropo cigánov, ki so tam okoli kradli in ljudi nadlegovali. Cigani so se tako srdito branili, da je bilo več ranjenih. Dva sta za ranami umrla. — Rimski romarji na Štajerskem so dobili od sv. očeta 27 srebrnih svetinj za spomin.

Teh bojo pač veseli! — Svojega sina ustrelil je posestnik Frangež v Murji pri Mariboru, ko je sin šel s sekuro nad njega. Živela sta vedno v prepiru. — Mrtvega otroka je našel železniški čuvaj v Brišah na savinjskem produ. — V Rovtahn pri Logatecu bolehajo otroci za davico in škrlatico. — V Št. Petru pri Mariboru je bilo ukradenih 2000 gld. cerkvenega denarja. Tatu so že prijeli, imel je še večidel ukradenega denarja. — Na tri leta so obsodili neko dekle iz Presičnega, ki je zadušila svojega novorojenega otroka. — Blizo Gradca je umrl g. Sicha, učen duhovnik, ki je več reči spisal o slovanski zgodovini. — Telegrafsko postajo so dobili v Braslovčah. — Izmed kmetov, ki so na Dobrni blizo Celja sedeli na neprijetnem stolu občinskega predstojnika, je okoli leta 1860 bil še sedaj pridni posestnik Matej Rožar. Zadnji dve leti tam zopet županuje kmet, to pa vrli Jože Kok. Tega hvalijo, da glede gorečnosti v spolnovanji častne in za tisti kraj težavne službe prekosi vse svoje sicer tudi marljive prednike-gospode, ki so v minolem četrstoletji stali občini na čelu.

Na Primorskem. Nek trgovec, ki se je po morji vozil iz Dubrovnika v Trst, je na barki zgubil 10.000 frankov. Nek revni postreščik jih je našel in pošteno prinesel lastniku. Še se dobijo pošteni ljudje na svetu! — Na Krasu pridno sadijo mlado drevje, da ne bo vse kamen in goličava, da se zemlja sčasoma zaraste. Nedavno je hodil cesarski namestnik po Krasu, da vidi, kako raste. Bil je v Bazovici, v Padriču in na Opčini. Povsod zelenje dobro poganja. — Iz Trsta je v Ameriko zbežal neki oderuh in slepar, ki je zapustil ženo in 7 otrok, pa za 30.000 gld. ponarejenih menjic. Ljudi je hudo stiskal, tožaril in mnogo nesrečnih storil. Posojeval je denar po 100% obresti. — Vinska razstava bo v Trstu meseca rožnika. — 97. peš polk gre iz Gorice v Pulj, v Gorico pa prideta dva lovska bataljona. — Hudo topli so se v Temnici. Dva mladenčca sta že umrla za ranami. — Kupčijo s pisnim orodjem je v Gorici začel narodnjak Likar. To bi bilo pač prav, ko bi se Slovenci bolj poprijemali kupčije in obrtnije, potem bi dobile naše mesta kmalo drugo lice. To bi morala biti prva skrb narodne stranke. Rodoljubi pa imajo dolžnost, podpirati v prvi vrsti domače kupce in obrtnike. — V Dornbergu so priredili vinsko razstavo. — Tržaška zavarovalnica je lani izplačala 10 milijonov za škode, vendar je imela še 700.000 gld. dobička. — Pri občinskih volitvah v Gorici dobila je irredenta po nosu. — Za postajnico pri železnici so prosili v Ricmanjih. — Na Volovskem so našli posestnika Pošiča zaklanega. Dva sumljiva so že prijeli. — Iz Trsta je šla velika procesija v Milje, v proslavo papeževe 50letnice. — Iz Trsta na Dunaj se je na pot podal trgovec Martinazzi in vzel 4000 gld. denarja seboj; pa ga ni nazaj. Mislijo, da je prišel v nesrečo. — Lovranski občini je volil pokojni general Schmelzer 45.000 gld.

Po drugih deželah. Sv. oče papež so za propagando (misijon) podarili 500.000 lir! — Sto delavcev je bilo podsutih v premogovih jamah v Misuri v Ameriki. — V Krumovu na Moravskem je umrl kmet, ki je bil 127 let star. Zapustil je 14 otrok, 32 unukov, 15 prauk in 3 prapranuke. Njegov starejši sin ima tudi že 102 let.

— Krsta (truga) z mrtvo Kranjico je po Savi priplavala v Sesvete na Hrvaško. — V Veliki Kikindi na Ogerskem zgorelo je 180 hiš in 300 drugih pohištrev. — Na Dunaju so slovesno razkrili spomenik cesarice Marije Terezije. — Državni poslanec Sebönerer je obsojen na štiri mesece ječe, ker je neke judovske časnika pretrdo v strah vzela. Zgubil je tudi svoje plemstvo kot vitez. — V severni Ogerski bojo delali več novih cest, menda za vojaške namene. — V Barceloni na Španskem je letos velika razstava. — V Oprtlji v Istri je 16letna deklica pasla kravo na vrvi (štriku). Da bi mogla nogovice plesti, ovila si je vrv okoli roke. Pa krava se splaši in vlačí ubogo deklico za seboj, da je strašno razbita obležala mrtva. Naj bo drugim v svarilen izgled! — Za versko šolo se je podpisalo v celi Avstriji 724.000 ljudi, in sicer 602.000 moških in 122.000 žensk.

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

G. Jan. Vidovic, kurat na Vratah, pride za fajmoštra na Radiše; g. Gregor Einspieler, mestni kaplan v Celovcu, pride za fajmoštra v Podkloster; g. Lorenc Sever, fajmošter v Štebnju v Ziljski dolini pa v Blače; g. Maksimil. Bornšek, provizor v Pölingu ostane onda za kurata. Č. g. Fr. Michl pride iz Doberlevesi za oskrbnika Šent-Rupertske fare v Velikovecu, na njegovo mesto pa sem. duhoven č. g. Jož Fric za kaplana v Doberloves. Č. g. Martin Kovač, semeniški duhoven, pride za kaplana v Št. Janž na Mostiču in č. g. Virnik Franc v Železno Kaplo. — Ker je cesta v Lesni dolini po obilnih plazovih zelo poškodovana, bodo premil. knezoškof v Lukavi še le 1. julija, v Lesniku 2. julija, v Št. Jakobu v Lesni dolini 3. julija in v Muti 4. julija sv. birmo delili. — V saboto 26. maja bota posvečena za mešnika čč. gg. bogoslovca: Herman Deutl in Božidar Stufka. Bogoslovci 3. leta bodo v ravno tem tednu posvečeni za diakone.

Zahvala in prošnja.

Na prošnjo v raznih slovenskih časopisih objavljeno so knjižnici, ktero si je ustanovila „podružnica sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico“ z namenom, podajati podružničanom in mladini slovenski primerne poučnega in zabavnega berila, blagovolili darovati: blagorodna gospa Ivanka Žižek, med. doktorja soproga iz Ormuža po č. g. Greg. Einspielerju, nad 100 različnih jako lepih in koristnih knjig, slavno „vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ 42 različnih knjig večinoma v več iztisih vkup 64 zvezkov, slavni odbor „Matiče Slovenske“ v Ljubljani 7 različnih knjig v več iztisih vkup 36 zvezkov, bl. g. Fr. Pihač, trgovec v Beljaku, 18 različnih knjig in bl. g. L. Haderlap, pisatelj v Celovcu, 5 snopičev svojih „Koroških bukvic“. Nadalje sta z namenom, da se omenjeni knjižnici omislijo primerne knjige, darovati blagovolila: bl. g. Simon Rutar, c. kr. profesor in c. kr. okrajni šolski nadzornik v Spletu, 10 gld. in č. g. Janko Tikvič, kaplan v Wundschuchu 1 gld.

Za vse te preblage darove izrekata podpisana najprisrčnejšo in najtoplejšo zahvalo; ob enem pa

si dovoljujeta prositi še druge slovenske rodoljube, naj blagovolijo to domoljubno in koristno podvzetje s primernimi darovi podpirati.*

Na Brnci, dne 19. maja 1888.

Matija Wutti,

kmet in načelnik „podružnice sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico“.

Valentin Kraut,

župnik brnški in t. č. knjižničar.

* Darovi naj se blagovolijo pošiljati z naslovom: Gosp. Valentin Kraut, župnik v Brnci (Fürnitz bei Villach.)

Listek.

G. J. v. G. Dopis smo prejeli. Zdi se nam v tej obliki preojster. Lahko bi si nakopali nepotrebne sitnosti. Treba bo ga še bolj prerešati. Sploh nismo prijatelji osebnih napadov. — G. M. K. v Č. Vaše „Poslano“ smo odložili za volj pomanjkanja prostora za prihodnjo številko. — Ker se oglašila zelo množijo, hočemo v prihodnje vsaki drugi številki dodati prilogo za inserate, da lažje vstrežemo želji „Mirovih“ bralcev in dopisnikov.

Tržno poročilo.

V Celovcu je biren:		Sladko seno . . . 3 gld. 40 kr.	
pšenica po . . . 5 gld. 10 kr.		kislo . . . . . 2 " 70 "	
rž . . . . . 3 " 50 "		slama . . . . . 1 " 80 "	
ječmen . . . . . 3 " 50 "		meterski cent (100 kil).	
oves . . . . . 2 " 40 "		Frišen špeh kl. — gld. 70 kr.	
hejda . . . . . 3 " 10 "		maslo . . . . . 1 " — "	
tursica . . . . . 3 " 70 "		mast . . . . . — " 75 "	
pšeno . . . . . 5 " 60 "		Navadni voli 120—150 gld.	
proso . . . . . 4 " 30 "		pitani voli . . . 130—200 "	
grah . . . . . 7 " — "		junci . . . . . 80—130 "	
repica . . . . . — " 80 "		krave . . . . . 70—120 "	
krompir . . . . . — " — "		junice . . . . . 50—70 "	
fižol, rudeči . . 6 " 60 "		prešički . . . . 5—17 "	

Kupčija z živino je slaba, malo kupcev. Le prešički grejo še v denar. Za žito se malo praša. Le oves še najbolje gre.

Loterijske srečke od 5. maja.

Linc	77	55	4	80	71
Trst	80	46	71	69	39

Oglasila.

Živinski in kramarski sejm

bo v Lučah pri Gornjem gradu 25. maja, t. j. na sv. Urbana t. l. Kupce obilno k udeležbi vabi Županstvo Luče, 21. aprila 1888.

Hrušovec

ne presladek, ne prekišel, čiste barve in brez vode, se dobi v **Pustrici**: 1887. leta po 6 krajcarjev liter; 1886. leta po 4½ kr. liter. Ako ga kdo več vzame, se postavi do velike ceste k „Bierbaumerju“.

Podpisani naznanjam, da hočem vstreči mnogim izrečnim prošnjam, in da hočem boljše sprejemati v **Doberlivesi** vsako nedeljo od 10. ure dopoldne naprej.

Dr. Adolf Samitz,

okrajni, fužinski in občinski zdravnik, dosluženi sekundarni zdravnik štajerske deželne blaznice v Feldhofu, dosl. višji zdravnik e. k. deželne brambe, v Guštanju (Gutenstein) na Koroškem.

Službo občinskega tajnika ali kakega pisarja išče mlad, trden in izobražen mož, ki je zmožen slovenskega in nemškega jezika. Poudarje na vredništvo „Mira“.

Farovško vino, l. 1887, po 12 kr. liter, je na prodaj. Več se zve v administraciji „Mira“.

Andrej Einspieler-jevo podobo,
40 ctm. široko in 50 ctm. visoko, na karton
krasno izdelano,

oskrbuje p. n. naročiteljem iz prijaznosti do gospoda založnika po **55 kr.** iztis Vekoslav Legat, poslovodja tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu.

V katoliški bukvarni

stolni trg št. 6 v LJUBLJANI

so na prodaj knjige v **novih izdajah**:

Dušna pomoč za bolnika, ali prigovori, zgledi in molitve za bolne in umirajoče kristjane. Na svitlo dal *Janez Zupančič*. V usnji vezana 1 gld. 25 kr.

Duša popolna, ali molitve, prigovori in zgledi za dušo hrepenečo po popolnosti, ali dušna pomoč za pravične kristjane. Na svitlo dal *Janez Zupančič*. V usnje vezana 1 gld. 25 kr.

Molitev velik pripomoček k zveličanju. Spisal *sv. Alfonz Marija Liguori*. Slovensko izdal s pridejanimi molitvami pri dopoldanski in popoldanski službi Božji *dr. Anton Jarc*, proš. Mehko vezano 25 kr. in v platno 50 kr.

Krščanski nauk za prvence (prvo in drugo šolsko leto). Trdo vezan 16 kr.

Dobijo se tam tudi mični spomini za prvo sv. obhajilo po razni ceni, od 80 kr. do 6 gld. 50 kr. po sto podobice.

Kmetiške gospodarje

opozorujem, da se v moji prodajalnici dobi:

Rženi špirit, liter po 42 kr., nad 5 litrov po 40 kr.;
rženo žganje, najboljšo, liter po 22 kr., nad 5 litrov po 20 kr.;

sladkor (cuker) v klobuku, kila po 40 kr.;

kofeta, kila od 1 gld. 60 kr. do 1 gld. 90 kr.;

pšenična moka, kila od 14 kr. do 18 kr.;

žajfa, najboljša, kila 28 kr.;

sveče, v zavitkih po 1/3 kile 28 kr.;

petrolej, američanski, liter 20 kr.;

sol v štokih, kila 10³/₄ kr.;

grenka sol (Bittersalz), kila 10 kr.;

glauberska sol, kila 10 kr.

Tudi vse druge reči so pri meni boljši kup, ko drugod.

Ferd. Mussi

v Celovcu, Burggasse, „pri plehastem sladkornem klobuku“ štev. 12.

ni nikakor sredstvo, ki skoraj raztrga črevesa in sili naravno njih delovanje! Marveč ta esenca je **polajševalna** pa vendar **gotova, uspešna pomoč**, ki le **podpira** naša notranja telesna delovanja in tedaj ne škodi črevesom nikdar, če bi se še toliko časa zavživala. Ona ozdravlja vse obolezlosti želodčeve in telesne, vranične in jetrne bolezni, kakor posebno zlato žilo, vsako telesno zaprtje, vodenico, dolgotrajajočo drisko vsled pokvarjenih čreves, in je povrh najuspešnejše sredstvo zoper gliste pri otrocih.

Izdovatelj jo pošilja v zabojčkih po 12 steklenice za 1 gold. 26 kr., poštne stroške trpé p. t. naročniki. — Te steklenice prodaja po 15 kr. eno, lekar Rizzioli v Rudolfovem in večina lekarn na Štirnškem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, v Istri, Dalmaciji in v Tirolih. — Na Koroškem. Celovec: Thurnwald. — Pliberk: Schmid. — Trg (Feldkirchen): Zwerger. — Breže (Friesach): Aichinger. — Spital: Ebner. — Trbiž: Siegel. — Beljak: dr. Kumpf, Scholz. — Volšperg: Hut.

J. Bendik v Št. Valentinu

na Avstrijskem
priporoča svojo
redilno maščo za usnje.

Ta mast naredi usnje (leder) v čevljih, v jermenih, na vozovih itd. ne samo voljno in nerazmočljivo, ampak tudi trikrat bolj trpežno. Nadalje priporoča svojo **tinkturo za osvetljenje usnja.**

Ta daje usnju črno svetlobo, ki ne obledi. Rabi se pri najvišem dvoru in pri c. kr. vojski. Bil sem za njo že 28krat odlikovan. Svarim pa pred ponarejenimi izdelki. — Oboje prodaja v Celovcu g. Mussi, v Beljaku g. A. Ornella, v Velikovcu g. Huth, v spod. Dravbregu g. Domaingo, v Št. Pavlu g. Stomitsch.

Današnjemu listu priložena je priloga gosp. **J. Bendik-a v Št. Valentinu** na Avstrijskem o tinkturi za osvetljenje usnja.